

Izhaja trikrat na toden, in sicer v torek, četrtek in soboto ob 4. uni popoldne ter stane po pošti prejemanata ali v Goricci na dom pošiljanata:

vse leto . . . 15 K

$\frac{1}{2}$ " . . . 10 "

$\frac{1}{2}$ " . . . 5 "

Za Nemčijo K 16.66. Za

Ameriko in inozemstvo K 20. Posamične številke stanejo 10 vin.

"**Soca**" ima naslednje izredne priloge: Ob novem letu, "Katipot po Goriškem in Gradiščanskem" in dvakrat v letu, "Vzai reč železic, parnikov in poštih zvez".

Na naročila brez dopolnene načrte se ne izdramo.

Odgovorni urednik in izdajatelj Ivan Kavčič v Gorici,

— Telefon št. 88. —

»Gor. Tiskarna« A. Gabršček (odgov. J. Fabčič) tiskar in sal.

Dr. Anton Bohač:

Slovenci in ljudsko štetje I. 1910.*)

Znano je, da je I. 1900 ljudsko štetje končalo za Slovence zelo žalostno. Naše število je tekom 10 let (1890—1900) naraslo samo za 1'37%, dočim je znašal priprastek celega avstrijskega prebivalstva v isti dobi 9'44% in so naši narodni nasprotniki Nemci narasli za 8'38%. Italijani pa za 7'67%. Temu žalostnemu stanju je posvetil svojo pozornost zlasti prof. Niederle v svojem spisu »Slovenski svet«,***) kjer navaja kot vzroke tega pojava raznarodovanje, izseljevanje in deloma tudi nepravilno štetje. V recenziji zgoraj omenjenega spisa, objavljeni v Narodopisnem vestniku českoslovanskem (roč. V., str. 110 et seq.) sem najbolj povdarjal izseljevanje. To je jeden glavnih problemov slovenskega naroda, in v luči številk vidimo njegovo strašno lico.

Celo v sami Kranjski, kjer ne moremo govoriti o raznarovalnih uplivih, je bilo I. 1900 naštetih ljudi v starosti od 20 do 50 let za 2'66% manj, nego v I. 1890, in včeče Slovencev za 4'05% manj. Kadar dosega izseljevanje take velikanske mere, da vidno pojema število onih, ki hranijo ostale plasti naroda, nesposobne za samostalno delo, in da moremo torej naravnost govoriti o bioloških zgubah v slovenskem narodnem organizmu, zaslubi problem slovenskega izseljevanja zares posebne pozornosti in pridnega prončavanja.

Naravno je torej, da nas zanima izid letosnjega ljudskega štetja, zlasti nas zanima, do kakre mere se je izpremenil tok onega silnega izseljevanja iz slovenskega ozemlja. Sicer še nimamo definitivnih podatkov uradnega ljudskega štetja na pod-

*) Iz revije „Slovensky Přehled“, roč. XIV, č. 2. 1911, preložil K.

**) izšel v Glonarjevem prevodu I. 1911 kot 3. zv. znanstvene knjižnice „Omladine“.

SOČA

— Vse za narod, svobodo in napredok! Dr. K. Lavrič.

lagi občevalnega jezika, zato se moramo zadovoljiti z začasnimi podatki, ki so bili objavljeni v aprilu. Na podlagi teh podatkov se sicer ne moremo spuščati v podrobnosti, vendar splošne slike tudi definitivne podrobnosti ne morejo spremeniti. Ogledali si bojno posamezne dežele, v katerih prebivajo Slovenci, in pričemo s Kranjsko, ki je skoraj popolnoma slovenska, ker ima edini kočevski okraj nemško večino.

Od kar se vrše v Avstriji ljudska štetja, je imelo Kranjsko vedno zelo majhen priprastek prebivalstva; v tem oziru je stalno na enem zadnjih mest med avstrijskimi deželama. Najmanjši priprastek je pokazalo v zadnjem desetletju 19. stoletja, v katerem je priprastek prebivalstva znašal kmaj 1'8%. Za Kranjsko je stala tačas samo še Koroška s priprastkom 1'7%. Žalostno stanje Kranjske pa šele prav spoznamo, če jo primerjam z drugimi; sočasno je namreč znašal priprastek Niže-Avstrijskega 16'5%, v Sleziji, Bukovini in Dalmaciji pa je znašal 12—13%. V osmedesetih letih preteklega stoletja je bil priprastek kranjskega prebivalstva le malo večji, namreč 3'7%, za Kranjsko so stale takrat samo Tirolska, Koroška in Zgornje-Avstrijsko.

V ravno minulem desetletju se razmere na Kranjskem v splošnem niso mnogo izpremenile. Prebivalstvo se je od 508.150 pomnožilo na 525.083, poraslo je torej za 3'3%. Priprastek je sicer nekaj višji, nego v devetdesetih letih minulega stoletja, zato pa ima Kranjsko danes sploh najmanjši priprastek prebivalstva v Avstriji. Posebno močno sta jo prekosili Koroška in Tirolska, v prvi znaša priprastek 7'5%, v drugi pa celo 11%. Stanje Kranjske se tem žalostneje odbija od tega nepričakanega izboljšanja v navedenih dveh deželah. Izseljeniški tok iz Kranjske torej ni mogel izgubiti moči, marveč je celo v razmerju s prirodno fluktacijo zelo narasel. V I. 1890—1900 je Kranjska izgubila z izseljevanjem 20.590 duš, t. j. 4'28%; večje izseljevanje je v isti dobi pokazala le še Goriška, namreč 6%.

slednjem desetletju 1890—900 je znašala izguba Kranjske 32.491 duš, t. j. 6'51%, in je Kranjska v tem oziru stala na prvem mestu! Sedaj pa je primanjkljaj vsled izseljevanja narasel celo na 35.030 duš, to je na 6'89%, in je Kranjska zopet na najneugodnejšem mestu, ker niti Galicija, kjer se je izseljevanje tako udomačilo, ni utrpela istih povprečnih izgub. Razmere v tej najbolj slovenski zemljiji ostajajo i v nadalje enako opasne.

Na Štajarskem je povprečno zastopstvo Slovencev zelo padlo, to v nemško korist. I. 1880. so Slovenci tverili tu 32'74% prebivalstva, pozneje je ta kvota padla na 32'04%, naposled (I. 1900) na 31'18%, dočim so Slovenci imeli I. 1857 še 36'55%. V dobi 1880-90 je priprastek slov. okrajem le 3'63% prebivalstva, istočasno pa nemškim okrajem 6'71%. V devetdesetih letih so se razmere še poslabšale. Takrat je priraslo prebivalstvo slov. okrajev le za 1'95%, nemških pa za 7'56%. V tej dobi so številke slovenskega izseljevanja strašljivo poskočile. Slovenski okraji so zgubili z izseljevanjem 31.439 duš, torej celih 7'59% in je bilo torej izseljevanje iz Južne Štajerske še hujše, nego iz Kranjske. In kakor na Kranjskem, se tudi na Štajarskem razmere v pravkar minljem desetletju niso spremenile. Priprastek slovenskih okrajev je sicer nekoliko višji, kakor oni koncem minulega stoletja, a je vedno še zelo nizek, ker znaša le 3'15%. Sočasno se je izboljšal priprastek pa tudi v nemških okrajih, kjer znaša 7'69%, tako da je vedno za dva in pol krat boljši, kakor oni v slovenskem delu zemlje. Iz tega moramo sklepati, da se tudi na Štajarskem izseljevanje ni zmanjšalo, marveč da se je vsled prirodne fluktacije povečalo. Natančne podatke bomo imeli, kadar bo objavljen definitivni končni izid.

Še hujše izgube trpe koroški Slovenci. V sodnih okrajih s slovensko večino je prebivalstvo v I. 1890—900 celo — padlo, in sicer v zelo veliki meri, za celih 3'66% in nemških okrajih pa je priraslo za 3'32%.

Tu je torej najti enega izmed vzrokov ta-

Uredništvo
se nahaja v Gospodski ulici št. 7
v Gorici v I. nadstr. na desno.

Upravnštvo
se nahaja v Gospodski ulici št. 7
v I. nadstr. na levo v tiskarni,
Naročnino in oglasi je plačati
loco Gorica.

Oglasi in poslanice se računijo
po Peti-vrstah, če tiskano 1-krat
16 vin., 2-krat 14 vin., 3-krat 12
vin. vsaka vrsta. Večkrat po pogodbah.
Večje črke po prostoru.
Reklame in spisi v uredniškem
delu 30 vin. vrsta. — Za obliko
in vsebino oglasov odklanjam
vsako odgovornost.

ko silnega upadanja Slovencev, ki se je naenkrat pojavilo v rezultatih minulega ljudskega štetja (poleg germanizacije, vsaj na papirju). Sedaj prebivalstvo v slovenskih okrajih sicer ni padlo, temveč je priraslo za 685 duš, t. j. za 0'87%, prebivalstvo okrajev z nemško večino pa se je pomnožilo za 9'25%. Tako moremo prorokovati z matematično gotovostjo, da bo končni izid preteklega ljudskega štetja v rubriki »občevalni jezik« za Slovence zopet zelo slab in da bo njihovo povprečno število znova padlo. O jakosti izseljevanja iz koroškega slovenskega ozemlja si moremo napraviti jasno sliko, če pomislimo, da se je iz velikovškega glavarstva, ki je edino po večni slovensko, izselilo v I. 1890-900 — 10'15% prebivalstva.

Nekoliko prijaznejše, nego v teh deželah, so bile razmere v slovenskem Primorju, čeravno so tudi tu izgube vsled izseljevanja velikanske. V slovenskih okrajih Goriško-Gradiščanske je znašal priprastek prebivalstva v I. 1880—90 3'85%, v slednjem desetletju 3'59%, torej več, kakor na Kranjskem ali Štajarskem. Nasprotno pa znaša priprastek v Italijanskih okrajih v istih dveh dobah 5'11% in 8'73%, ter se je zato odstotni del Italijanov dvignil od 35'64% na 35'78% in slednjui na 36%. V prvem desetletju 20. stoletja je postal sicer znatno izboljšanje. Slovenski okraji so prirasli za 6'53%, toda sočasno je priraslo prebivalstvo italijanskih okrajev za 20'27% (polit. okraj Tržič [Monfalcone] je vzrasel za 25'10% in sedaj celo za 36'03%), tako da se je odstotna razlika med slovenskim in italijanskim ozemljem v škodo Slovencev še bolj povečala. Gotovo je, da trpe slovenski okraji še vedno pod silnim izseljevanjem. Saj so tri slovenska glavarstva izgubila v I. 1890—900 z izseljevanjem 8026 duš, t. j. celih 6%!

V Istri imajo Slovenci večino v dveh sednih okrajih. Njun razvoj je periodičen, kakor v Goriči, vendar nekoliko boljši. V I. 1890—900 so prirasli za 3'91%, v poslednjem, ravno minulem desetletju pa za 9'24%, tako da se v tem kotu slovenske

Maksim Gorki.

FOMA GORDJEJEV.

Roman.

(Dalej.)

Starec je bil ogorčen; v njegovem glasu je zvenela jeza, srd, da, celo solze. Foma ga še ni bil videl tacega in zato je molčal nehotič ter se zagledal vanj.

„Pokvarila te bode! O gospod!... O ti vlačuga, babilonska...“

Hiro so mežikale Majakinove oči, ustnice so se mu tresle in s surovimi, cimškimi besedami, strastno in z zlobnim piskom je začel govoriti o Medinski.

Foma je čutil, da govoriti starec resnično. Dihal je težko in občutil v grlu suhi to in nekaj grenkega v ustih.

„Dovoli, očka, dovoli!... je prosil tisto in izmučen ter se obrnil proč od Majakina.

„Ah, treba bode, da se skoro oženiš!“ je vzkliknil starec razburjen.

„Za kriščevu voljo, ne govorite!“ je reklo Foma brezglasno.

Majakin je pogledal krščencu v obraz in umolknil. Fomin očes se je zdel daljši in bledejši, na polodprtih ustnicah in v hrepenečem pogledu je bilo mnogo težkega, blakega začudenja... Na desni in lev strani ceste so ležala polja, ki so bila pokrita še s konci svoje zimske obleke. Na črnih mestih, kjer ni bilo več snega, so skakale nemirne kavke semterje. Pod bruni je brizgal voda in umazan sneg je letel izpod konjskih kopit.

»Kako neumen je človek v svoji mladosti!« je tih vzkliknil Majakin. Foma ga ni pogledal. »Pred njem stoji štor, on pa vidi živalski gobec... tako straši sam sebe... oh, oh!«

»Govorite naravnost,« je reklo Foma mračno.

»Kaj naj tu govorim? Stvar je jasna: Dekleta so smetana, žene so mleko: žene so blzo, a dekleta so daleč... pojdi torej k Sonjki, če že ne moreš drugače in ji povej naravnost... takšna je stvar, ji reci... Norček! Ako je grešnica, jo dosežeš tem lažje... Zakaj se tako hudo držiš? Zakaj se kujaš?«

»Vi tega ne umete,« je dejal Foma kratko.

»Česa da ne umem? Vse razumem!«

»Srec... človek ima srce... in mladenič je vzdihnil. Majakin je zamižal z očmi in dejal:

»To se pravi, da nima razuma.«

Šesto poglavje.

Poln hrepeneče in maščevalne jeze, je prišel Foma v mesto. V njem je plamtel strastna želja, da bi razrazil Medinsko, da bi jo zasmehoval. S stisnjenimi zobmi in držeč roki v žepih, je hodil nekaj ur po praznih sobah svoje hiše, mračno gubančil obrvi in bočil prsi naprej. Teptal je enakomerno in težko z nogami ob tla, kakor da knuje svoj srd.

»Podlica... delala se je angelja!« Pelageja je vstala v njegovem spominu, kakor bi bila živa in škodoželjno in bričko si je šepetal:

»Ta je propalica in vendar boljša... Ni se lutnila... Podarila je takoj dušo in telo... a ta žira pač takšno srce, kakoršne so njene grudi... belo in trdo...«

Včasih mu je govorila rada s plahim glasom:

»Morebiti je vse to o nji zlagano...«

A spomnil se je strastne gotovosti in sile kumovitih besed in ta misel je zopet izginila. Še trdnejše je stisnil zobe in izbočil grudi še boji. Zle misli so mu silile v srce, kakor skalice in ostra bol ga je prešinjala...

Ko je pokrival Majakin Medinsko z blatom, jo je napravil Foma dostopnejšo in ta je to kmalu razumel. Pomladna kupčija mu je vzela par dni in Foma razburkana čustva so se kmalu pomirila. Žalost nad izgubo človeka je obtopila srd nad žensko in misel na destopnost ženske je okreplila njeno privlačno moč. In ne da bi sam zapazil, je razumel vse in sklenil, da pojde k Sofiji Pavlovi in ji poreče naravnost in prostvo, kaj da hoče od nje — to je bilo vse! Čutil je celo, da se radije tega sklepa in smelo se je nopravil k Medinski, razmisljaje po poti, le o tem, kako bi ji mogel povedati to, kar je hotel, kolikor mogoče dobro in spretno.

Družina Medinske je bila že navajena njegovih posetov in hišina mu je dejala na njegovo vprašanje, če je milostna doma:

»Prosim, kar v salon stopite. Sami so tam...«

Prestrašil se je nekoliko; a ko je zagledal v zrcalu svojo krepko postavo, katere se je tesno oklepala suknja in svoj zagoreli obraz, obrobljen z mahovito črno bradico, z velikimi črnimi očmi in pokrit z resnobo, je dvignil rame in šel gotovih stopinj naprej po dvoranji.

(Dalej prih.)

zemlje razvijajo razmere prebivalstva še najugodnejše.

V deseti pa, neglede na sodne okraje, moremo preračunati prirastek na slovenskem ozemlju, t. j. v okrajih s slovensko večino, sedaj na 383%, proti 186% v devetdesetih letih minulega stoletja. Nastalo je torej najmožno izboljšanje, toda prirastek prebivalstva na ozemlju slovenskega naroda je še vedno tako malenkosten, da noben drug narod v Avstriji ne živi v tako bednih razmerah. Izseljevanje iz slovenskega ozemlja je navzelo koncem 19. stoletja oblike, ki vzbujajo strah. Ker se je prirodna fluktacija pri nas kakor drugod še precej izboljšala (Kranjska je prerasla vsled prirodne fluktacije sedaj približno za 1023% nasproti 835% v letu 1890–90), moremo z gotovostjo sklepati, da se izseljevanje iz slovenskih krajev ni izpremenilo, vsaj da se ni zmanjšalo; intenzivnost je morda nekoliko upadla, mnogo pa ne.

Izseljeniški problem ostaja torej za Slovence še vedno akuten, in rešiti se mora v korist slovenskega naroda na ketrifikolosibni način. Ore še zato, kam meri izseljeniški tok, ali preko meje, ali ostaja bolj v deželi, ali se ustavi na nemškem ali na italijanskem ozemljiju. Ootovo gre mnogo Slovencev na nemška in italijanska tla, in Slovencev nastane enaka skrb, kakor Čehom: Ohraniti svoje manjštine. Temu obrambnemu manjšinskemu delu se pridružuje druga, nič manj važna naloga: Izrabiti to ekspanzivnost, ki je najna posledica silnega izseljevanja, dati tujerodnim mestom sredi slovenskega ozemlja in ob mejah (Trst, Gorica, Maribor, Celje itd.) slovenski značaj.

(Konec pris.)

Moll-ov Seidlitz-präsek

je na teledon troje neprekoslivo sredoto katero ima prednost pred vsemi drugimi dr. stičnimi distili, kroglicami in gradičami.

Cena orig. škatle K 2.—
Ponarjanje se sedajko začenja.

Moll-ov Franc. žganje in sol

za ribnje života. — Boledine slajšajoče in skropajoče stanovanje sredoto proti trganju in prehajenju vseh vrste.

Orig. steklenica K 2.—

Na prodaj po vseh lekarstvih in apotekarjih. Glavna lekarna je

A. MOLL, c. in hr. dnevni zalednik, Dunaj.
Tschlaubach 8.

Zaloga v Gorici v lekarstvih: A. Girencoli,

G. Cristofolini.

hitrost ptičjega leta. Nekaj je še tako sigurnost, kakor bi lastreb na svoji peruti planil z višave z neznamljivo sigurnostjo, ne da bi se pri tem niti nagnil odločil od umetniškega jedra glasbene moštve. Res krasno nam je razvila svojo prezentativno moštvenost, in sicer tako spolnost, ki je posenjala mnogo več, nego prazna boleska virtuoznost. Slikali smo mnogo pravite o navdušenju, ki ga je nazval Kocian na kontinentu, in priznamo, da nismo niti nemanje razočarani.

— Štarek pravi: »Kocian ima fenomenalno tehniko. V ostalem pa polaga s nejšim točom takor Kudelj. Tudi drugi listi prorokujejo Kocianu vedno umetniško bodočnost kakor Kudelju.«

V začetku leta 1902 je bival Kocian na francoski Rivieri, kjer je prirejal koncerte v Monte Carlo in Nizzi. Bivanje na Rivieri mu je odprlo pot do najvišjih in najizbranijih družabnih krogov, kjer je postal in kaj se ga manjšnost obsipovali z najrazličnejšimi deklazi svoje naklonjenosti. Med drugim je bil Kocian iz Riviere prekrasen Uaglianske gosli iz leta 1737, ki mu je darovala gospica de Robiglio.

V letih 1902–3 je nastopil Kocian tournée po Združenih državah severne Amerike in si je odnesel s 60 koncertov v New-Jorku, Chicagu in dr. javorške svoje umetnosti. Ameriški listi so bili počasi navdušenja za mladega, takrat komaj 19 letnega umetnika.

Ko se je vrnil iz Amerike je koncertiral zoper po Avstro-Ogrski — bil je tedaj tudi v Gorici —, Rusiji in Italiji. Leta 1904 smo ga videli drugič v Gorici, kjer se je ustavil na svojem tourneju po Primorskem, Hrvaškem, Ogrskem, Poljskem, Nemčiji, Rusiji, Kavkazu in v Tiflisu, kjer je bil povsod predmetom velikanskih ovacijs.

Zagrebški »Obzor« je slikal utis prvega Kocianovega nastopa tako le: »Stoji na odru z lahkim smehom na licu, kakor bi hotel reči: eden, dva, tri in — moji boste. In res, ekakrat, divakrat, trikrat je potegnil lok in v dvorani je bilo, kot bi jo česar. Vse je utihnilo, — da se je slišalo lastno difuzje in vse je napeto dohnalo božje rajske melodije. Kocian se prizeva umetnikom, ki ne polagajo glavje važnosti na brillantno tehniko ali vratolomne skoke. On, kot popolen umetnik, podvrže svojo četudi neprekoslivo tehniko globoki umetnosti.«

(Konec.)

DOPISI

Iz bovškega okraja.

S Šrpenice. — Naši občinski moži niso tako grdi, kakor jih je naslikal dopisnik z Bovškega v št. 12 čenjene »Soče«. Pri oddaji gradbe vodilovoda je namreč imela glavno besedo c. k. vlad. Dovolivši precešnjo podporo si je pridržala pravico oddaje in nadzorstva pri delu. Dala je stareinstvu na izbero samo 2 pomembnika: Dumajčana in Tržačana, ostale je zavrnila. Stareinstvo se je seveda izreklo za bližnjega Tržačana, ki ima v službi tudi več Slovencev.

Cesta Trnovo-Šrpenica. — Leta 1905. je bil končan prvi del nove državne ceste Kobariš-Trnovo in bi se moralno nadaljevati naslednjega leta z drugim delom Trnovo-Šrpenica. Ker so se po Trnovčani protivili vse začrtani cesti, se je vršilo posredovanje pri ministerstvu, da bi se ta cesta preložila skozi vas Trnovo. Izvedenci ter državni inženirji sta stvar z novo razmotrivali in prišli do zaključka, da cesta ni mogoče preložiti. Začetek se je vršila v prvi polovici februarja t. l. Razstitev dotičnih zemljišč. Čas je večdar pričetil z delom tako prepotrebne ceste. Imači za eukrat šest avtomobilnih voženj na dan po tako strmu klancu in znotrimo biti hvalžni spremtni češčen, da ni nesreč. Toraj ven z delom. Dostoli prizadej.

Iz ajdouskega okraja.

Tatvina v Šolski smoti v Dol. Branici. — V Dolnji Branici so neznami tatovi v noči 30.–31. januarja t. l. prišli v Šolsko sobo, odnesli tlakomej, nekaj platna iz šolske omare, voditelja gosli, ki so bile vredne 30 kron, ter vse kuhinje pomazali s črnom. Tlakomer je skratko zbitio.

žebli. Gosli imajo na vratu utisnjeno tvrdko A. Osmanek, Schönbach b. Eger.

Češko, na desni strani so nekajko počne, trije vijaki so rujavci, eden pa cel, kobilica pa je med strunami globoko izrezana.

Družba sv. Cirila in Metoda.

Veseli predpostavljam čas naj bi porabile C. M. podružnice, da prirede občne zbrane z domačimi veselicami. Nekatere podružnice so se že spomile in priredele lepe veselice, tako Škofljica, Štepanja vas, Štanjel in Sv. Križ na Goriškem, obe celjski podružnici, obe postojnski itd. Poračimo vesele in žalostne prilike v svojo narodno obrambo!

Ciril-Met. podružnica Dutovje in skočka priredi veliko veslico v Kopriši v dvorani gostilne Zega dne 11. februarja s sodelovanjem tudi zborov »Kraška Vila« iz Sežane. Na dnevnem redu petje, deklamacija, igročazi šaljivega in resnega značaja in ples. Ker je to prva prireditev naše podružnice pričakuje se obile udeležbe od blizu indaleč.

Predpust 1912!

Vse novice (neveste) dobre celo spromo (balo) dobro in eno pri znani tvrdki.

MEDŽET & KONTRAK v Gorici.

Noviček (ženini) dobre pa lepo črno oblike in perillo.

Le dobro, trpežno blago in slike cene. Postrežna domača in postna.

POZOR! Zgotovljeni modni, šniti, in kostri saten. Velika zloga: Zmre. Volze, perja, dom, pluta, hukljki, žabe, lunga sifona itd.

Domače vesti.

Danes podajemo velevažno statistiko Slovencev po podatkih zadnjega ljudskega štetja, na kar opozarjam, g. čitatelje. Številke dajo sile mnogo mislit in kažejo, kam nas vodi vedno izseljevanje, ki je postal resna nevarnost.

Darovi za »Dijaško kuhišo«. Vsled sklepa stareinstva je poslalo županstvo v Mirnu 60 K. Na račun mesečnine je prišlo 2170 K.

Imenovanje. — Sodni oficijant Josip Tusulin je imenovan za sodnega kancelista pri okrajski sodniji v Cerknem.

Pevkam in pevcem »Pevskega in glasbenega društva«. — Prihodnja skupna vaja za Kocianov koncert se vrši v poneljek ob navadni uri v društvenih prostorih. Vabijo se pevke in pevci, da se vajajo polnočtevno ateleže z ozirom na kratko dobo, ki nas še loči od nastopa.

Smrtna kosa. — Danes dopoludne ob 8. uri je preminula v Gorici gospa Marija Fras, soprga gospoda Šokkega svetnika Anta Frasa. Pogreb bo v ponedeljek 5. t. m. ob 2. pop. izpred hiše žalosti na Travniku št. 3. Žalujocemu g. soprgu naše žalje.

Slovenska ženska gibanje je postalo dandanes eminenten činitelj v modernem socijalnem, gospodarskem in političnem življenju. In tudi naša slovenska žena ne more le oddaleč gledati tega mogičnega valovanja in gibanja. Če noče zaostati, tedaj mora aktivno poseči vmes. Če se pa naš slovenski žene udeležujejo tega gibanja, tedaj morajo imeti vez, ki jih bo spajala med seboj, obenem pa seznanjala z gibanjem zunaj. V to svrhu naj služi »Slovenska žena«, list, brez katerega bi ne smela biti nobena slovenska žena, ker le tako more izpolnjevati ta list svojo nalogo in more postati glasilo slovenskih žen.

Slovenska žena hoče ustrezeno vsem ženam in zahtevam slovenskega ženstva. Razen kratkih slovenskih spisov izpod peresa slovenskih pisateljev bo objavljala članke, ki se tičajo vseh strok ženskega dela in misljenja. »Slovenska žena« se bo počela s socijalnimi, gospodarskimi, higijskimi, pedagogiškimi, juridičnimi vprašanjimi, priča pa pa tudi praktične ravnete iz gospodinjstva, vsakdanega življenja itd. in tukrat tudi originalna modna poročila. S tem bo ustrezeno vsem.

Da bo »Slovenska žena« mogla vršiti svojo nalogo, je predvsem potrebno, da jo podpira slovensko ženstvo ne le materialno, temveč tudi duševno. Dolžnost vseh slovenskih žen je, da naroči list »Slovenska žena« za dela z vsemi močmi na to, da se list razširi kolikor mogoče. List stane za celo leto 8 kron, za učiteljice in dijakinje 6 kron, za izvenavstrijske dežele 10 kron. Uredništvo in upravljanje je v Spodnji Šiški št. 208.

Državne podpore za Istro. — Kakor smo že naznali, so dane za Istro lepe državne podpore. Prvotno je bilo nakanano 150.000 K za občine Koper, Izola, Piran, Pomjan, Marezige; potem je bil nakanano drugi znesek 230.000 K, doble so občine Dekani 45.000 K, Dolina 40.000 K, Ocizla 32.000 K, Roč 35.000 K, Buzet 78.000 K; v okolico Pirana je nakanano 20.000 K, za Jelšane, Podgrad in Materijo 30.000 K, za Krk 25.000 K; za poreški okraj je nakanano 50.000 K.

Lepo se čitajo te števike. Po Istri in po Furlaniji je razdelila država izdatne podpore — samo o podporah za slovenski del Gorisko-Gradčanske ni čutti nobene besede!! Izjava. — Ni prijetno odklanjati insinacije, ki izvirajo iz brezvestnosti in nizkotnosti. Moje predavanje s. 7. decembra 1911 je že skoro dva meseca povod razmotrivanju ljudem, ki niso bili med poslušalci, pa se tudi niso potrudili, da bi se količaj točno informirali o vsebini predavanja. Njih razmotrivanja torej ne morem imenovati kritiko, nego le zlovoljno napadanje.

Svoj čas je že nekdo iz poslušalstva resnici na ljubo poudaril v »Soči«, da predavatelj ni omenil niti z eno besedo ne duhovstva, ne cerkve, ne vere, ne boga — in je s tem zavrnil prve napade.

Na to so se obrnili napadi na drugo stran in iščejo konflikt s tem, da spravljajo predavanje z dovolj jasnim namiganjem v stik s prof. E. Haecklom, ki je v cerkvenih krogih kar najbolje obsojen, ponizevana in zaničevana oseba. Ti napadi imajo očitno namen, odsev te sovražnosti, ponizevanja in zaničevanja obrniti na moje predavanje in javnost spraviti v zmoto o predavanju in predavatelju. V tem smislu se ima pač umeti tudi podlistek v »Gorici« s 27. jan., ki pod napisom: »K predavanju prof. Seidla« začenja z besedami: »Kaj mislijo o Haecklu in njegovih uspehih učenjak?«

Ne smaram za umestno, da bi se v političnih listih razmotrivalo vprašanje o vejavji ali nevejavji učenjaka, ki ima svetovno ime. O tem poučujejo dela znanstvenikov, znanstveni časopisi in tudi poljudo znanstvene revije. Moj namen je le resnici na ljubo poudariti, da se moje predavanje ni deteknilo ne Haeckla, ne embriologije, a nobeno besedo, in sicer zato, ker sploh ni bilo povoda za to.

S to izjavo smaram, da je izpodmaknjenia tudi napadom zadnjih tednov dejanska podlaga.

Prof. Ferd. Seidl.

106.000 K zgube ima kranjska dežela pri užitniškem zakupu. Kranjski finančni minister Lanye in drugi so preskrbeli, da je kranjska dežela vzela sama v zakup celo užitnino. Takrat so rekli: če vzamemo užitniški zakup sami v roke, bo neslo to deželi na leto čistih 100.000 K. Sedaj pa je iz računov dež. odbora razvidno, da kranjska dežela nima čistih 100.000 K dobička, marveč 106.000 K izgube! — Naj bi o tem male razmisljali klerikalni naši pravki, ki tako silijo v podeželenje užitniškega zakupa!

Planinski ples goriške podružnice, ki se je vršil v četrtek v Trgovskem domu, je znova dokazal svojo izredno popularnost. Ker je za prihodnost Številko, objavljen obširen popis tega večera, omenimo za danes saino izid glasovanja za obe datori. Največ glasov za narodno nošo je dobila gdč. Cirila Medvedova (78), na drugem mestu je bila gospa dr. Pretnarjeva in na tretjem gospa dr. Ozvaldova. Za planinsko nošo so se kosali g. Andrej Podgornik (76 glasov) na prvem mestu, g. Ivančič na drugem in g. Klavora na tretjem mestu. Planinsko darilo je bil cepin z nahrbtnikom, narodno darilo pa dva sankača v statuetah.

Volitev župana v Sovodnjah. — Za župana v Sovodnjah je izvoljen prejšnji župan g. Fr. Tomšič. Za podžupane so izvoljeni 4 Tomšičevi sončenjeniki. — Klerikalce strašno jezi, da niso ugrabili Sovodenjske občine, ampak da je ostala v naprednih rokah. Zato pa se je tudi »Primožec« že zagnal v g. župana in napredne starešine. Pa naj se reva le zagonja; kdo se meni za tako-le bevskanje!

Nov statut goriškega mesta. — V številki 8 smo povedali, kako hočejo naši magistratovci spremeniti statut goriškega mesta. Določili so 4 razreda: v prvem se zahteva plačilo 200 K direktnega davka; v drugem 50 K; v tretjem 20 K. V četrtem volijo vsi volilci moškega spola ne glede na glasove, katere imajo v kakem prejšnjih razredov. Za prva dva razreda so določili za volilce goriške meščane. Uradniki volijo v drugem razredu, častni občani v prvem. Imenita je določba, da volijo v četrtem razredu tudi vsi volilci iz prvih treh razredov. Pluralen princip. Prvi trije razredi volijo po 9 starešin, četrti razred pa le 5; tako je zagotovljena absolutna večina 18:14 že v prvem in drugem razredu. Dolgo časa so premisljevali, slednjič so predložili deželnemu odboru nazadnjaški načrt, ki viša cenzus ter hoče grdo opehariti prave volilce IV. razreda. Z meščanstvom si tudi hočejo pomagati; no, tako pač, da bi gotovo zmagali v vseh 4 razredih in bi ostala Slovenscem zaprta pot v mestno starešinstvo.

Načrt tega monstrum-statuta je predložen deželnemu odboru. Priti pa mora v deželnem zboru in ta sprejme ali zavrže taklep statut za Gorico. Če se izroči statut sedaj deželnemu zboru, pride na dnevni red ene prihodnjih sej, potem pač v odsek in iz odseke zopet na dnevni red. Mislimo namreč, da Gregorčič vendar ne more pripustiti, da bi se sprejel v deželnem zboru tak monstrum-statut kar tako po tisti lepi navadi, po kateri so bili sprejeti tekmo let že važne reči! Deželnemu zboru pa bo imel le še par sej, zato ni misliti, da bi prišel novi statut za Gorico v razpravo že v tekočem deželnozborskem zasedanju. Pa se tudi laški liberalci najbrže ne bodo dosti pehalni za nov statut, ker se po starem prav dobro počutijo in leži na dlani, da takega-le študata deželnemu zboru ne more sprejeti, in če bi ga sprejel, vendar ne more dobiti sankcije, ker je že prenjamno sestavljen in bije tudi v obraz državnim osnovnim zakonom. Saj odrekajo valitno pravico v prvem razredu ljudem, ki bi plačevali najvišje davke v temu pa bi ne bili meščani, tor da jih pohajo dol v tretji razred po meščane klob jasnim testivarnim zakonskim določbam. Bodo morali napraviti magistratovci že boljši in pampetnejši statut. Po takem, kakor so ga predložili sedaj, se ne bo v Gorici nikoli volilo!

Cena kavi v kavarnah v Gorici se povira tako, da bo stala črna kava, kjer je bila dosedaj po 20 v. 24; kjer je bila po 16 odslej 20 v. Definitivno sklene povisek obvezno za vse kavarne konsorcij kavarzarjev v najkrajšem času:

V deželno komisijo za obrni davek ni bili imenovan kot namestnik L. Maras, ampak g. Danijel Maraž iz Dol. Vrtojbe. To v popravo vesti v prejšnji številki.

Svečnico smo obhajali na Goriškem kot praznik. Tako je bilo, kakor smo navedali v četrtek: nihče v deželi se ni zmenil ne za papeževi odredbe, da naj bo Svečnica havašen delavnik — cela dežela je praznovala. Še celo pobožnjaki okoli »Novega Časa« so imeli fešto. Povšodi pa so govorili o odpravi praznikov in ne preveč prijazne besede so letele na naslov papeža in nadškofa; pa ni treba misliti, da so zabavljali le »liberaci«, o ne, ampak klerikalci so prav presneto preklinali in se prislušali, kako je to mogoče, da cerkev odpravi ta praznik. Cela dežela se je uprla odpravi praznika Svečnice ter pokazala veliko nepokorstino nasproti samemu papežu in proti nadškofu. Ali bo morda izobčena radi tega tako pomembnega upora iz svete katoliške cerkve Goriško-Gradiščanska?! — Ugibali so tudi ljudje, kako to, da se je nadškof tako hitro pobrigal za odprave praznikov — v brigi za odpravo tiste proklete zveze duhovnika Gregorčiča z laškimi liberalci, ki je prizadajala deželi že toliko gorja in ročila veliko pohušanje, je pa tako počasen!!

Kinematografi in nudi vriji poslanici. — »Novi Čas« trdi kot znorei na kinematografe. Strašno pomislevanje je v kinematografi. »Novi Čas« pravi: »predstave vzbujajo v človeku vse živalske strasti, krvosudost, polnos, držajo človek ter morijo vse dobre čute. To velja tudi o kinematografi v Gorici...«. Vsak posten človek se ogiblje kinematografskih predstav, kakor se ogiblje propalih ljudi. Kinematografi so postali ogolice proti

losti... Tako »Novi Čas« — In kdo obiskuje v Gorici pridno predstave v kinematografi? Vrili ljudski poslanici: Kosmač, Manfreda, Zlobec, Marinčič! Rekli so, da je bilo prav »fejst«. Joj, joj, joj! Kako pohušanje. Kaj bo? »Novi Čas« naj le dobro strese za ušesa vse štiri! Kakšne zgledje dajejo!!

»Bog je pokazal, da je praznik« — tako je vskliknil včeraj neki kmet v okolici, ko so se pogovarjali o odpravi praznikov. »Pa pojrite delat, če morete.« Lilo je čeli dan. Kaj škof in papež, Bog je napravil praznik! Tako pravijo kmetje!! Pa škof?

Z državnega kolodvora. — Pišejo nam: Dne 31. jan. je policija zaprla na državnem kolodvoru na novo upeljano razprodajo knjig in časopisov; lastnica te prodaje je gospa Smelzer, ki ima že razprodajo na južnem kolodvoru; po nasvetu nekaterih, se je hotela še na drž. kol. naseliti in odvzeti razprodajo časopisov tamkajšnji prodajalci tobaka: Wieser, ko je bil tam poleg pričajoč, je ukazal omara za shranjevanje tobaka na peroni odstraniti in na isto mesto postaviti Smelzerjevo skrinjo, vprašal pa ni, je li ima dovoljenje za prodajo ali ne. Marsikateremu kupovalcu časopisov se je še dozvedelo, zakaj da sti dve prodajalni upeljani. Hoče li mogoče Wieser zopet kakšno premembro tam napraviti, da priporoče še eni nemški osebi do kruha na slovenskih tleh, je li mogoče, da namerava direkcija drž. žel. še od ene osebe najemnimo pobiroti. Nekaj se plete pod nemško roko, a kaj pride na dan, se bo videlo. Po mnenju marsikaterega to ni prav, da se že obstoječi prodajalni časopisov konkurenca dela in še posebno, da gre na roko tudi direkcija ali Wieser. Brez Wieserjeve vednosti se to gotovo ne godi, ker ga že poznamo iz raznih prejšnjih slučajev.

Vabilo za čitalnični ples v Solkanu so razposlana. Kdor se želi udeležiti plesa, pa slučajno ni dobil vabila, naj se potrdi do g. blagajnika Mozetiča. **Tistim, katerim tiče.** — Zopet nam prihajajo prošnje za reklamo takih in takih prireditv, za katere nabavijo prijevalci tiskovine v tiskarnah Izven, tležete. Zašlužek ven. reklama naj se dela doma, in še morda v velikem obsegu! Povedali smo že lani in povemo letos zopet, da se na take pošiljatve ne bomo več ozirali in takih vabil ne bomo več priobčevali. Še za one, ki naročajo vse v domači tiskarni, često ni zadosti prostora na razpolago. Da bi pa nekaterim samo usluži in tako delali — tega smo se pa navegličali. Toliko na splošno znanje!

Okrožnica vsem občinskim zastopom dežele. — Deželni odbor prične v kratkem oddajati močna krmila, ki so jih naročili živinorejci iz tamkajšnje občine. Ker ne bo mogoče oddati istočasno vsemi vrst naročenih močnih krmil, bi bilo v interesu naročnikov priporočljivo, da ustanove skupine voznikov, ki bi naj prevzeli blago za se in za druge. Za skupno prevzetje blaga določeni vozniki morajo prinesi s seboj dotične zneske denarja, ker se mora blago plačati pri prejemu. Naročniki koruze (sirka) se opozarjajo, da morajo prinesi s seboj lastne vreče. Kdor ne prinese lastnih vreč, mora plačati za vsako vreč 1 krono. Cene posameznih vrst krmil in prihod blaga na dotične postaje naznamimo pravočasno županstvom. Županstvo se slednjič naprosa, da primate v to, da se bo blago oddajalo redno in v zadovoljstvo naročnikov. Deželni odbor.

Odprt lekar. — Jutri, popoldne hora odprt v Gorici lekarni Girocolli-Pontoni.

Sokolski vestnik.

Sokoška maškarada v Trgovskem Domu. — Na pustni tork Sokolova maškarada: Rudeča reduta. Posebna vabilia se ne razpošljajo.

Telovadno društvo »Sokole« v Kobariju uprizori 11. februarja Ganglovo drama Sin. V glavni vlogi sina Cirila gostuje g. E. Koleša iz Trsta. Po predstavi je ples. Ker se dosedaj še nikdar ni igrala v Kobariju drama, pričakujemo, da bo udeležba mnogoštevilna.

Zveza narodnih društev.

Graščino ob Bači. — Tukajšnja Čitalnica piredi dne 11. srečana 1912 plesni venček v prostorijah g. Antona Rutaria. K obilni udeležbi vabi odbor.

Iz Tomačevice. — Zadnji občni zbor tak pevskega in bralnega društva »Napredek« se je vršil z nepričakovano veliko udeležbo udov klub tempa, da bruhajo iz komenskega farovža hudičevi plameni na to nedolžno društvo. Vsa čast zavednim udornim, ki se ne dajo premotiti od raznih sovražnikov napredka. V odbor so bili izvoljeni sami neodvisni in značajni možje, ki jim je društvo steber nadaljnje izobrazbe v prospehu naše male a odločne podobčine, katera se ne bo nikdar več majala v klerikalnih vetrovih. Odbor sestoji sedaj iz sledečih članov: predsednik: Fr. Kučanja št. 39; podpredsednik: Ant. Furlan št. 34; tajnik: Ant. Šibrelja št. 30; blagajnik: Jos. Švara 14; odborniki: Ant. Furlan št. 22, Fr. Bandelj št. 29, Avg. Švara št. 19; Fr. Ščuka št. 16; preg. rač. Ivan Ščuka št. 49, Fr. Grbec št. 41.

Sklenilo se je enoglasno naročiti se na sledeče časopise: »Sočo«, »Zarjo« in »Edinost«; neki ud pa bode daroval »Slov. Narod«. Sklenilo se je enoglasno odstraniti »Prim. List«, ker po njega vsebini ni vreden, da je društvo še nadalje naročeno. Vsekakor napredek društva, ker bo imelo tri dnevnike, to naj zadostuje v odgovor svražnikom društva.

Iz blagajniškega poročila razvidimo, da poseduje društvo v tako malem času okrog 130 K aktivnega premoženja.

Člm več napadov, tem večji napredek. Ponosni smo na tako društvo! Kakor se sliši, priredi društvo spomladi veselico.

Smarje. — Bralno in pevsko društvo Školj priredi na pustno nedeljo lepo veselico s petjem, deklamacijo, igro in plesem. Pel bo lepo pesni pomnoženi in od g. vod. R. Orla dobro izvezbani pevski zbor dr. Školj. Med veselico in pri plesu svira Sokolska godba iz Prvacine. Ker ni v vasi Šmarje tako prihernega prostora, se vrši veselica v 20 minut oddaljeni vasi Svino na lepem novem skedenju g. Jožeta Blagonja. Preskrbljeno bo tudi za telesno okrečavo in drugo zabavo.

Kdor hoče prebiti lep pustni večer, naj počuti 18. srečana na Svino.

Trgovske-nahrne in gospodarske vesti.

Adriac delniška pivovarna v Trstu. — Jadranska banka v Trstu je gospoda Peter in Jurij Liebmam so dobili vladivo dovoljenje za ustanovitev imenovane družbe, katera prevzame od leta 1820, eksistirajočo in sedaj moderno urejeno eksportno pivovarno in sladovno v Senožetah. Delniška glavnica znaša 1.000.000 K od katerih je z aportom in potem privatne subskripcije že 700.000 K pokritih, ostalih 300.000 K bode izloženi te dni na javno subskripcijo.

Skrajšanje vožnje med Trstom in Dunajem na južni železnici. — Na črti Dunaj-Mödling se je izvršila poskušna vožnja s strojem za brzovlak, ki bo vozil na črti Trst-Dunaj. S tem strojem je pretekel vlak črto Dunaj-Mödling v 7 minutah (16 km). Voziti začno s tem strojem s 1. majem t. I. Vožnja iz Trsta na Dunaj se skrajša s tem brzovlakom od 12 na 9 ur.

Politični pregled.

Dogodki v Zagrebu. — Dijaki so vendar le zborovali. V imponantnem številu. Sprejeli so ostre resolucije, v katerih apelirajo med dragim na voditelje vseh hrvaških in srbskih strank na Hrvatskem, da v teh osodepolnih dneh na nasilje in teror odgovorijo s sklogo in jednodušnostjo vseh narodnih elementov in strank ter napravijo volumni kompromis. Po zborovanju je bilo naznанено, da se vsečilišče zavarija. Nato je ostalo skoro 300 dajalov čez noč v vsečilišču, da tako preprečijo zaviranje vsečilišča. Doseglj se je sporazumljeno, da se vsečilišče ne zavari. Vsečiliščniki pa zahtevajo zadoščenje za dogodke, ker so bili napadni brez povoda ter je tekla kri. Odgovoren je rektor, zahtevajo kazen za one, ki so vzročili, da je tekla kri pred vsečiliščem.

Revolucionarno gibanje v Črnigori. — Poročali smo o gibanju Črnogorcev zven Črnegore in doma, ki bi stremilo po

odstranitvi kralja ter proglašenju republike. Kralj Nikola, ki je sedaj na potu v Rusijo, je izjavil nasproti nekemu žurnalista, da so heresnične vs. vesti o republikanskem gibanju ter o nezadovoljnosti častnikov.

Vojna med Turčijo in Italijo.

Dosedajni troški.

Prvih 5 mesecev vojne bo stalo Italijo 135 milijonov! To je računano od začetka vojne do konca februarja t. l. Velikanški troški! Ali Italija razglaša, da ima za vojno še polno denarja ter da ne misli na nikako posojilo.

Napadi.

Poroča se o novih napadih na Benišagi. Prišli so prav blizu Arabci v precejšnjih četah pa so bili odbiti. — Italijanske bojne ladje so bombardirale turške utrdbe pri Jemenu.

Razne vesti.

Duhovito maščevanje blvšega ministra Prašeka. — Pred kratkim je bil Prašek izključen iz agrarne stranke. Češki visokošoleci-agranci so sledili čini svoje stranke ter so začeli bojkotirati Prašeka; izbrisali so ga iz števila svojih častnih članov, niso ga več povabili na letošnji društveni ples in vrnili so mu tudi denar, ki jim ga je bil daroval ob neki priliki. Prašek pa se je maščeval nad njimi tako, da je poklonil tu denar društvu za odgojevanje slaboumnih otrok.

Punt vojakov v Texasu. — Iz El-Taso, Texas, poročajo, da so se v Juarezu spustale vladne čete. Vojski so drli po ulicah, plenili po prodajalnih in gostilnah, oprostili so kaznence, zavzeli železniški vlak ter razrušili progo. Hoteli so zavzeti mesto, ali se jim je uprla garda. Po ulicah leži polno trupel.

Napaden in oropan pri belom dnu v Parizu. — Dogodil se je v Parizu že tretji slučaj napada pri belem dnu. Napaden je bil blagajnik Paillier, ki je žel dvigniti znesek 130.000 frankov. Neznan napadalec ga je udaril, mu nasulj popra v oči, vse v jednem trenotku med množico, mu vzel iz žepov papirje in izginil.

Poneverjenje v Südmarku. — Iz njene blagajne je zginilo baje 100.000 K hrkrati z vsemi računskimi prilogami. Seveda Nemci ne prišeo radi o tej stvari, morda je pa le res, da je porarici slovenske zemlje pušča! — tat.

Kos za kosom Vam odpada...« — Od Štajerske jezikovne meje prihaja neverjetna vest, da hoče »Gospodarska zveza« prodati v Marenbergu s posestvom vred edino hišo, ki jo še ima in kjer se še morejo zbirati Slovenci, — Südmarki, aka da par tisoč krov več, nego Slovenci.

Kaj hočete vi meni dati, mi jest ga bodo vam izdati?« — Nemški Schulverein izkazuje, da je izdal lani za nemški versifik 23.612 krom, in pravi, da ni skrbel za nemški versifik samo v svojih šolah,

temveč je dajal nagrade tudi katertonom v raznih mešanih šolah. Brez pripomnje!

Pri nakupu Kathreinerjeve

je pozitivno, da se dobri tudi pravji in virni avtor s sliko župnika Kneippa, kot varovalno znamko in z imenom Kathreiner. Veliko je malovrednih ponemkov.

Kathreinerjeva
ponemka začetna

Mali oglasi.

Najnovejši pristopni stope 60 v/m. Ako je oglas obveznejši se razšira za vsako deseto 5 v/m.
Najpripravnjeje inseriranje za trgovce in obrtnike.
Kotliko je manjši trgovec in obrtnik v Gorici, taterca na deseli (in celo v mestu) nihče ne pozna, ker nikjer se izkorisnja. Škeda ni majhna.

Slovenska Šivilja se priporoča cenjenim damam in gospicem. Izdeluje obleka in kostume po najnovejši modi Josipina Bregentie, ulica Caserma št. 5, III. nad

Proda se razno pohištvo radi preselitve. Med tem je mnogo kako lepega in st. rinskoga. Zglasiti se je v Via Municipio 17.

Učenca sprejme tvrdka Pinter & Lenard, trgovina z železnino v Gorici, Račitelj št. 7.

Proda se dve vili z občinsima vr. vama. Natancenje se izve pri Jos. Dekleva, Via Municipio št. 1.

Zobozdravniški in zobotehniški atelje

Dr. I. Eržen
GORICA

Jos. Verdi tehnikične štev. 37.
Umetne zobe, zlato zobovje, zlate krone, zlate mostove, zobe na kaučukovem plošču, uravnavanje krivo stoječih zob. Biombe vsake vrste.

Ordinacija v svojem ateljeju
od 9. ure dop. do 5. ure pop.

„Tribuna“ „Splinda“
najlažja dvokolesna amerikanskega tipa so došla v
:: velikanskem ::
stevilu v Gorico, Stolno ul. št. 24.

BREZ

bahanja se lahko reče, da so pristni

PALMA
gumijevi
PODPETNIKI

najvažnejši del moderne higijene. Oni omogočajo taho in lahko hojo, varujejo mišice in odgovarjajo v vsakem obziru največjim zahtevam. Ako nosimo palma, nimamo s tem

miti vinarja

več stroškov nasprotno, s tem prihranimo. Palma podpetniki so neprekoslivi, kdor ljubi svoje zdravje

koraka z moderno higijeno.

Podružnica

— Delniška glavnica K. 8,000,000. —

PODRUŽNICE : Celje, Celovec, Gorica, Sarajevo, Split, Trst

— Ljubljanske kreditne banke —

— se bavi z vsemi v bančno stroko spadajočimi posli. —

Vioge na knjižice obrestujejo po 4½%, vioge v tekćem računu po dogovoru.

Centrala v Ljubljani.

Odvetniški pisarna

Dr. Frana Brnčić-a in Dr. Mateja Pretner-ja v Trstu, ulica Nuova št. 13.II. sprejme izurjenega

stenografa - strojepisca

večega slovensko - nemškega jezika.

Nastop službe takoj.

Pogodba po dogovoru.

Iv. Znidarčič & dr.

stavb. tvrdka

v Gorici, Via Mattioli.

Izdeluje vsakovrstne načrte, stat. račune, sprejema stavbinska dela vseh vrst, izdeluje tudi Westfal.-strope patent. v vseh avstrijskih mestih št. 27221.

Izdeluje enodružinske hiše po sistemu, votli blok, ki je najtrpežnejše zidovje, ki vzdržuje voda stanovanja z vedno isto temperaturo.

Kupi se

št. 2. in 3. I. letnika „Vede“, po 75 vinarjev.

Kdor želi prodati, naj pošlje dotične štev. na naše upravništvo.

Ivan Kravos

na Kormi št. II. GORIČKE na Kormi št. II sedinarska delavnica

in zaloge različnih konjskih vpreg za lahko ali pa težko vožnjo, dalje ima v zalogi različne konjske potrebe. Št. in e. potovalne potrebštine kakor: kovčge, torbice, denarnice, listnice itd. — Izvršuje in sprejema v popravo različne koleseljne in kočije.

Popravila se izvršujejo točno.

Cene zmerne.

— milioni ljudi — je odpravile

Kašelj

hrapovost, katar, zasliženost, krčni in oslovske kašelj s

Kaiserjevimi

— prsnimi karamelami —

z zamko 3 jekle.

notarske potrjenih priznanj od raznih zdravnikov in privatnikov, kateri jamčijo za dober aspekt.

— Jamčimo se, da je to lahko zaužititi in okusni.

Za 1 litri so po 20 ali 40 v/m., doze po 60 v/m. Dobiva se v lekarah pri G. Cristofolletti, c. k. dvorni dobavitelj, L. Giubich, C. B. Pontoni, Ruggiero Kürner A. de Girolami, v mirodilnicah A. Mazzoli v lekarah: Jurij Horvat v Vipavi, L. Kurschen v Ajelu in Maks Kozar v Ajdovščini.

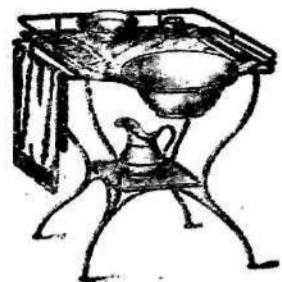
v GORICI

Rezervni zaklad K. 800.000. —

Novi trgovina z železnino

Pinter & Lenard

v Gorici v Raštelju št. 9.

Velika zaloga traverz, železa, cementa, kuhinjske posode, raznovrstnega orodja, za pojedelce, mizarje, kovače i. t. d. sesalk, klosetov, peči, stedilnikov in vseh v to stroko spadajočih predmetov.

Edina lastna izdelovalnica telovadnih drogov v Gorici.

Cene zmerne, postrežba solidna, prijazna in domaća.

Cenj. občinstvu se toplo priporočata

Pinter & Lenard.

Dobro krepilo za želodčno slabost

in za one, ki so prehladiči ali prenajeli ali si nakopali z zaščitjem slabih, za prehavo težkih, prevrčih ali premrljiv jedi, neprijetnosti v želodcu, kakor kater, krče, bolečine, naplhnjenost itd.

je dr. Engel-nov „BALDRIANUM“. „Baldrianum“ se izkaže pri takih neprijetnostih, dokler niso več razvite, ket dobro želodčno vino z izvrstnim uspehom in zabranjuje tudi slabe posledice, kakor nervoziteto, nespečnost, omotico, stisko itd.

Vseled njegovih sestavin, ki so samokdo vino z motovilnimi kapljicami, malinovac in črešnjevec, vpliva „Baldrianum“ tudi pospešuje pri zaprtju in zajedno krepilo na cel človeški organizem.

Dr. Enge-nov „BALDRIANUM“ ne vsebuje nikakih žodljivih sestavin ter ga lahko prenajača slabotne osebe in otroci tudi pri daljšem uživanju. Najbolje je, če se ga zavžije zjutraj na tečje ali pa zvečer predno se gre spati eno čašico kakor za likerje. Za otroke in slabotne osebe se razredči.

— „BALDRIANUM“ —

z vročo vodo ter se mu pridene nekaj sladkorja.

Dr. Engel-nov „Baldrianum“

se dobiva v steklenicah po 3 in 4 K v vseh lekarnah, mirodilnicah in boljših prodajniših, jestvin Gorško-Gradisčanske.

V Gorici, Korminu, Gradisču, Romanu, Ajelu, Campolongo, Rovinju, Tržiču, Ajdovščini, Gor. Idriji, Tolminu, Kanalu, Čedadu, Vidmu, Šalmi, Červinjanu, Ogleju itd. se dobiva v lekarnah.

Tudi pošiljajo goriške lekarne dr. Engel-nov „Baldrianum“ po izvirnih cenah v vse kraje Avstro-Ograke.

Scari se pred posarejanjem!

Zahtevajte izrecno

Dr. Engel-nov „Baldrianum“.

Priporočam najbolj poznana imena preciznih ur, katere so v resnici zanesljive in natančne kakor:

Schaffhausen, — — — — —
Zenith, — — — — —
Omega — — — — —

za takšne ure dajem večletno garancijo.

V zalogi imam raznovrstne zlate in srebrne ure ter veliko izběr zlatnine in srebrnine.

Za vsako popravilo se jamči 1 leto.

Jakob Šuligoj — urar —

c. kr. državne železnice

Gorica, Gospodarska ulica št. 25.

„Mal položi dar domu na altar!“

„Ljubljanske kreditne banke“

— se bavi z vsemi v bančno stroko spadajočimi posli. —

Vioge na knjižice obrestujejo po 4½%, vioge v tekćem računu po dogovoru.

Centrala v Ljubljani.

Rezervni zaklad K. 800.000. —